

## عنوان مقاله:

بررسی تاثیر کشت مخلوط کنجد، ماش و لوبیا چشم بلبلی بر شاخص های سودمندی کشت

## محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 54، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

## نویسندگان:

اکرم کوراوند - دانش آموخته کارشناسی ارشد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز، ایران

اسفندیار فاتح - دانشیار گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز، ایران

امیر آینه بند - استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز، ایران

## خلاصه مقاله:

به منظور مطالعه ی تاثیر الگوی کشت بر عملکرد و شاخص های سودمندی کنجد، ماش، و لوبیا چشم بلبلی در کشت مخلوط، آزمایشی در سال زراعی ۹۷-۱۳۹۶ در مزرعه تحقیقاتی گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشگاه شهید چمران اهواز اجرا شد. این آزمایش به صورت طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار اجرا شد. تیمارها شامل الگوهای مختلف کشت در ۱۵ سطح شامل تک کشتی کنجد، تک کشتی ماش، تک کشتی لوبیا چشم بلبلی، نسبت های مخلوط سه گانه: ۲-۲-۱ (لوبیا، ۲کنجد و ۲ماش)، ۲-۱-۲، ۱-۳-۱، ۱-۲-۲ و ۲-۳-۲ و نسبت های مخلوط دوگانه: ۳کنجد-۳لوبیا، ۳کنجد-۳ماش، ۲کنجد-۴ماش، ۲کنجد-۴لوبیا، ۴کنجد-۲ماش و ۴کنجد-۲لوبیا، بود. نتایج این پژوهش نشان داد که نسبت برابری کلی زمین در الگوی کشت مخلوط ۳ماش-۳لوبیا با میانگین ۵۶/۱ بیشترین میزان را داشت. الگوهای کشت ۴کنجد-۲لوبیا (با میانگین ۱/۲۱)، ۲لوبیا-۳کنجد-۲ماش (با میانگین ۱/۱۹)، ۲کنجد-۴لوبیا (با میانگین ۱/۱۸) و ۲کنجد-۴ماش (با میانگین ۱/۰۹) دارای نسبت برابری کلی بیشتر از یک بودند. در بین الگوهای کشت، کنجد در الگوی ۲لوبیا-۳کنجد-۲ماش دارای بیشترین درجه تهاجمی (با میانگین ۱/۰۳)، ضریب ازدحام نسبی (با میانگین ۴/۶۴) و بیشترین شدت نسبی رقابت (با میانگین ۱۰/۸۲) را داشت که حاکی از برتری کنجد در این الگوی کشت نسبت به دو گیاه دیگر یعنی ماش سبز و لوبیا چشم بلبلی بود. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که الگوهای کشت دوگانه ۳ماش-۳لوبیا و ۴کنجد-۲لوبیا به جهت شاخص های عملکردی دارای برتری معنی داری نسبت به الگوهای تک کشتی و کشت مخلوط چندگانه بودند. به طور کلی براساس نتایج این پژوهش مشاهده شد که کشت مخلوط توام کنجد با ماش و یا لوبیا به عنوان نمونه ای از نظام های پایدار در کشاورزی که اهدافی نظیر ایجاد تعادل اکولوژیک، بهره برداری بیش تر از منابع، افزایش کمی و کیفی عملکرد را دنبال می کند، نسبت به سایر الگوهای کشت برتری قابل توجهی را داشت که این امر می تواند به علت تاثیر مثبت این گیاهان در کنار یکدیگر در یک قطعه زمین به ویژه در ارتباط با قدرت تثبیت کنندگی نیتروژن توسط لگوم ها باشد.

## کلمات کلیدی:

الگوی کاشت، جایگزینی، رقابت، عملکرد، نسبت برابری زمین

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1789368>

